

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI
SAMARAQAND DAVLAT UNIVERSITETINING
KATTAQO'RG'ON FILIALI**

Ro'yxatga olindi

№ BD-60610200

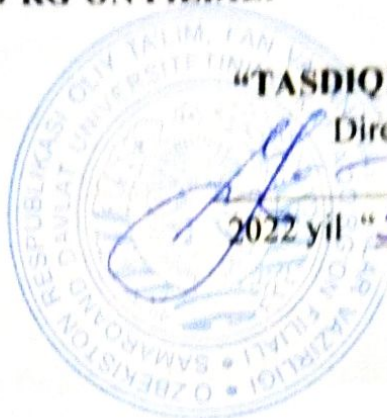
2022 yil "___" _____

"TASDIQLAYMAN"

Direktor:

Sh.R.Urakov

2022 yil "5" 09

Web dasturlashga kirish

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	600 000 – Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari
Ta'lim sohasi:	610 000 – Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari
Ta'lim yo'nalishi:	60610200 – Axborot tizimlari va texnologiyalari (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Fan/modul kodi WDK1510		O'quv yili 2024-2025	Semestr 5-semestr 6-semestr	ECTS – Kreditlar 5-semestr-6 6-semestr-4	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 5-semestr-6 6-semestr-4	
1.	Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Umumiy (soat)
	Web dasturlashga kirish	134		166	300

2. I. Fanning mazmuni

Web-texnologiyani (Internet-texnologiya) o'rganishni Web-dizaynning quyidagi uchta tushunchasini o'rganishdan boshlaymiz: Web-sahifa, Web-sayt va Web-server.

Web-sahifa – o'zining unikal adresiga ega bo'lgan va maxsus ko'rish dasturi yordamida (brauzer) ko'riluvchi xujjatdir. Unga matn, grafika, ovoz, video yoki animasiya ma'lumotlar birlashmasi - multimediyali xujjatlar, boshqa xujjatlarga gipermurojaatlar kirishi mumkin. Web-sayt – bir qancha web-sahifalarning mantiqiy birlashmasi.

Web-server – tarmoqqa ulangan kompyuter yoki undagi dastur hisoblanib, umumiy resurslarni kliyentga taqdim etish yoki ularni boshqarish vazifalarini bajaradi. Web-serverlar ma'lumotlar bazalari va multimediyali ma'lumotlarni bir biriga moslashtiradi; Web-serverda Web-sahifa va Web-saytlar saqlanadi.

Biz Internet tarmog'idagi Web-sahifalarni ko'rishimiz uchun WWW (World Wide Web) deb ataluvchi servisdan foydalanamiz.

World Wide Web (WWW, Butun dunyo o'rgemchak to'ri) – bu kliyent-server texnologiyasi asosida tashkil etilgan, keng tarqalgan Internet xizmatidir.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Web dasturlash faniga kirish. Web dasturlash texnologiyalari bilan tanishish. WWW rivojlanish bosqichlari.

Web-sahifa, Web-sayt, Web-server, Razmetkali tillar: HTML, XML, XHTML, WML, Ssenariyli tillar. "kliyent-server" texnologiyasi.

2-mavzu. HTMLga kirish. HTML xujjatning strukturasi. Sarlavxa elementlari. HTML asosiy element teglari.

Xujjat tuzilishi, Hujjatning HEAD bo'limi, Hujjatning BODY bo'limi.

3-mavzu. HTMLda shrift turlari va matnlarni formatlash.

Xujjat tuzilishi, Hujjatning HEAD bo'limi, Hujjatning BODY bo'limi

4-mavzu. HTMLda responsiv veb dizayn va div elementi bilan ishlash.

Havolalar, Murojaatlar anatomiyasi va maxalliy Web-sahifalarga murojaat, Web-sahifada grafika, <video> va <audio> teglar.

5-mavzu. HTMLda kaskadlanish va stillar bilan ishlash.

Mantiqiy va fizik formatlash, Fizik stillar, Mantiqiy stillar, HTML-hujjatni formatlash, HTML-hujjatning ichidagi sarlavha teglari.

6-mavzu. HTMLda izohlar va ranglar bilan ishlash.

HTML da ro'yxatlar, Jadvallar haqida umumiy ma'lumot.

7-mavzu. Gipermatnli xujjatlarni, giperbog'lanish (ssilka) va grafiklarni yaratish.

Jadval hosil qiluvchi teglar, Jadvalda ranglardan foydalanish.

8-mavzu. HTMLda blok va inline elementlari bilan ishlash.

HTML-formalar, Freymmlar, Freymmlar orasidagi o'zaro ta'sir.

9-mavzu. HTMLda class va id atributlari bilan ishlash.

Web-sahifa, Web-sayt, Web-server, Razmetkali tillar: HTML, XML, XHTML, WML, Ssenariyli tillar. "kliyent-server" texnologiyasi.

10-mavzu. HTMLda rasmlar va GIFlar bilan ishlash.

Xujjat tuzilishi, Hujjatning HEAD bo'limi, Hujjatning BODY bo'limi.

11-mavzu. Web-sahifada <source> <video> va <audio> teglardan foydalanish.

Xujjat tuzilishi, Hujjatning HEAD bo'limi, Hujjatning BODY bo'limi

12-mavzu. HTMLda jadvallar bilan ishlash.

Havolalar, Murojaatlar anatomiyasi va maxalliy Web-sahifalarga murojaat, Web-sahifada grafika, <video> va <audio> teglar.

13-mavzu. HTMLda ro'yxatlar bilan ishlash.

Mantiqiy va fizik formatlash, Fizik stillar, Mantiqiy stillar, HTML-hujjatni formatlash, HTML-hujjatning ichidagi sarlavha teglari.

14-mavzu. HTMLda Formalar bilan ishlash.

HTML da ro'yxatlar, Jadvallar haqida umumiy ma'lumot.

15-mavzu. CCS ga kirish. HTMLga ulanish usullari. Selektorlar turlari.

Jadval hosil qiluvchi teglar, Jadvalda ranglardan foydalanish. HTML-formalar, Freymmlar, Freymmlar orasidagi o'zaro ta'sir.

16-mavzu. CCS xususiyatlari. Izohlar, ranglar va fonlar bilan ishlash.

HTML da ro'yxatlar, Jadvallar haqida umumiy ma'lumot.

17-mavzu. CSSda chegaralar, balandlik va kenglik, box modeli, matn va shriftlar bilan ishlash.

Jadval hosil qiluvchi teglar, Jadvalda ranglardan foydalanish.

18-mavzu. CSSda havolalar, ro'yxat va jadvallar bilan ishlash.

HTML-formalar, Freymmlar, Freymmlar orasidagi o'zaro ta'sir.

19-mavzu. CSSda elementlar joylashuvi, Layout – Overflow, inline-bloki.

Web-sahifa, Web-sayt, Web-server, Razmetkali tillar: HTML, XML, XHTML, WML, Ssenariyli tillar. "kliyent-server" texnologiyasi.

20-mavzu. CSSda align, Shafofliklar va navigatsiya paneli bilan ishlash.

Xujjat tuzilishi, Hujjatning HEAD bo'limi, Hujjatning BODY bo'limi.
21-mavzu. JavaScriptga kirish, sintaksisi, kod muharirini o'rnatish, o'zgaruvchilarni e'lon qilish.

Xujjat tuzilishi, Hujjatning HEAD bo'limi, Hujjatning BODY bo'limi
22-mavzu. JavaScript o'zgaruvchi turlari, Operatorlar, JavaScript mantiqiy operatorlar.

Havolalar, Murojaatlar anatomiyasi va maxalliy Web-sahifalarga murojaat, Web-sahifada grafika, <video> va <audio> teglar.

23-mavzu. JavaScriptda massivlar, shart operatori va ternar operatorlari, tanlash operatori.

Mantiqiy va fizik formatlash, Fizik stillar, Mantiqiy stillar, HTML-hujjatni formatlash, HTML-hujjatning ichidagi sarlavha teglari.

24-mavzu. JavaScriptda while, do...while, for sikli, break operatorlari bilan ishlash.

HTML da ro'yxatlar, Jadvallar haqida umumiy ma'lumot.

25-mavzu. JavaScriptda funksiyalar bilan ishlash.

Jadval hosil qiluvchi teglar, Jadvalda ranglardan foydalanish. HTML-formalar, Freymalar, Freymalar orasidagi o'zaro ta'sir.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. HTML bilan tanishish, atributlari, sarlavhalari, paragraflar, matnni formatlash.
2. HTML ranglar va havolalari bilan ishlash.
3. HTML tasvirlar va sahifa sarlavhasi.
4. HTML jadvallari, ro'yxatlari.
5. HTML bloki va inline elementlari.
6. HTML da div elementi va sinf atributi.
7. HTML id atributi bilan ishlash.
8. HTML forma atributlari va elementlari.
9. HTML multimedia, audio, videolar bilan ishlash.
10. CSS ga kirish.
11. CSS sintaksisi va selektorlari.
12. CSS sharhlari, ranglari.
13. CSS fonlari va chegaralari.
14. CSS balandligi, kengligi va maksimal kengligi.
15. CSS Box modeli va konturi.
16. CSS matni, shriftlari.
17. CSS havolalari, ro'yxatlari va jadvallari.
18. CSS Layout - displey xususiyati.
19. CSS tartibi - gorizonta va vertikal tekislash.
20. CSS psevdosinflari.

21. CSS navigatsiya paneli.
22. CSS soya effektlari.
23. CSS 2D va 3D Transforms.
24. CSS animatsiyalari.
25. CSS tugmalari
26. CSS o'zgaruvchilari - var() funksiyasi
27. CSS media so'rovlari
28. JavaScriptga kirish
29. JavaScript sintaksisi
30. JavaScript o'zgaruvchilari
31. JavaScript arifmetikasi
32. JavaScript funksiyalari
33. JavaScript ob'ektlari
34. JavaScript hodisalari
35. JavaScript satrlari
36. JavaScript raqamlari
37. JavaScript massivlari
38. JavaScript sana ob'ektlari
39. JavaScript matematik obyekt
40. JavaScript taqqoslash va mantiqiy operatorlar
41. JavaScript xaritalari
42. JavaScript sinflari

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Web protokollar bilan tanishib chiqish.
2. Web sayt uchun bannerlar tayyorlovchi dasturlar.
3. Adobe Photoshop yordamida web sayt dizaynini ishlab chiqish.
4. Adobe XD yordamida web sayt dizaynini ishlab chiqish
5. Web sahifada ovoz va video bilan ishlash.
6. Metateglar.
7. XML da ishlash.
8. Pseudosinflar va psevdoelementlar.
9. CSS da identifikatorlar.
10. WYSIWYG tahrirlovchilar bilan ishlash
11. JavaScript tilining ifodalari va amallari
12. JavaScript shart operatorlari, tsikllar
13. JavaScript funksiyalari, massivlar va obyektlar
14. CSS va JavaScript yordamida animatsiyalar tuzish

15. JavaScript kutubxonalari
16. Front-end freymvorklar. Twitter Bootstrap, ZLBR Foundation, Semantic UI, Pure by Yahoo freymvorklari
17. Web serverlar. WAMP, OpenServer, XAMPP, Denwer bilan ishlash
18. PHP da massivlar, satrlar va fayllar bilan ishlovchi funktsiyalar
19. PHP da sinflar bilan ishlash
20. PHP da turli berilganlar bazasini boshqarish tizimlari bilan ishlash. MySQL, MSSQL, PostgreSQL, SQLite bilan ishlash
21. MySQL, MSSQL, PostgreSQL, SQLite berilganlar bazalarining afzalliklari va kamchiliklari
22. Yii, Yii2 freymvorklari bilan ishlash
23. Codeigniter, Laravel freymvorklari bilan ishlash
24. Freymvorklarning bir - biridan farqi, afzalliklari, kamchiliklari
25. JOOMLA CMS bilan ishlash
26. WordPress CMS bilan ishlash
27. Drupal CMS bilan ishlash
28. CMS laming bir-biridan farqi, afzalliklari, kamchiliklari
29. Bootstrap freymworki va undan foydalanish.

V. Ta'lim natijalari/Kasbiy kompetensiyalar

Talaba bilishi kerak:

- zamonaviy dasturlash tillarining nazariy asoslari, obektlarni loyihalash, matematik va interfeys obektlari, voqealar va xabarlar, obektga yo'naltirilgan muhitlarda xabarlarini uzatish, ularga ishlov berish mexanizmlari, obektlar iyerarxiyasi asosida dasturlarni loyihalash, muayyan obektga yo'naltirilgan dasturlash tillari to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi;

- zamonaviy dasturlash tillarida chiziqli. tarmoqlanuvchi va takrorlanuvchi va modulli dasturlar tuza olishni, dasturlashning obektga yo'naltirilgan paradigmasini, obektga yo'naltirilgan muhitlarda dasturlarni loyihalashni bilishi va ulardan foydalana olishi;

- zamonaviy dasturlash tillari muhitida ishlash, masalalarni tahlil qila olish, muayyan dasturlash tillari yordamida masalalarning dasturini tuzish va natijalarni taqqoslay olish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

- yuqori darajadagi dasturlash tillarini. dasturiy ta'minotni, ob'ektga yo'naltirilgan dasturlashni, tatbiqiy va hisoblash matematikasi masalalarini yechish algoritmlarini, modulli tahlil va modulli dasturlash asoslarini, ob'ektga yo'naltirilgan va umumlashgan dasturlash usullarini, samarali dastur va dasturlar kompleksini yaratish usullarini bilishi va ulardan foydalana olishi;

- tadbiqiy masalalarni yechish algoritmini tuzish, matematik (kompyuter)

	modelini qurish va uning dasturiy ta'minotini yaratish, strukturali, ob'ektga yo'naltirilgan va umumlashgan dasturlash paradigmalarini qo'llash asosida ilovalarni yarata olish, dasturlashda, hisoblash texnikasi va dasturiy ta'minot imkoniyatlaridan samarali foydalanish, muammoga va ob'ektga yo'naltirilgan tillardan foydalanish, yaratilgan ilovalarni baholash ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.
4	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • amaliy mashg'ulotlar (berilgan topshiriqlarni bajara olish); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5	VII. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish
6	VIII. Asosiy adabiyotlar: 1. Mukammal Dasturlash 1 va 2 Javlon Abdullo 2021 Вирт Н. Алгоритмы и структуры данных. С примери на Паскале., 2005, - 352 с. 2. Харрис Э. PHP/MySQL для начинающих. Пер с англ. -М.:КУДИЦ-ОБРАЗ, 2005. -384с. 3. Larry Ullman. PHP 6 and MySQL 5 for Dynamic Web Sites. Pearson, 2008. Qo'shimcha adabiyotlar: 4. Maxarov Г.А., Maxarov Q.T. Web sayt asoslari: HTML, CSS.//O'quv ushibiy qo'llanma. Toshkent. O'zMU. 2013y. -82b. 5. M. Aripov., S. Dottoyev., M. Fayziyeva. Web texnologiyalari. Toshkent 2013yil. -280 bet. 6. M.E. Mamarajabov., S.Q. Tursunov., L.M. Nabiulina. Kompyuter grafikasi va web dizayn. Toshkent 2013 yil. -376 bet. 7. Зокирова Т.А., Машарипов А.К., Иброхимов Э.У., Мусаева М.А. Web дастурлаш. Укув кулланма. - Т.: ТДИУ, 2006. - 175 б. 8. Зокирова Т.А., Иброхимов Э.У., Машарипов А.К., Мусаева М.А.

Axborot manbalari (saytlar):

1. <http://www.tutorialspoint.com/>
2. <http://www.intuit.ru/>
3. <http://www.php.net>
4. <http://www.phpframework.com>
5. <http://www.aspnethelp.com/>
6. <http://www.natahaus.ru/>
7. www.w3schools.com/
8. www.tutorialspoint.com/php/
9. <https://www.codecademy.com/tracks/php>
10. www.freewebmasterhelp.com › Tutorials › PHP
11. <http://www.htmlbooks.ru/>

7. Fan dasturi Samarqand davlat universiteti Kattaqo'rg'on filiali kengashining 2022-yil 5 -avgustdagi 1-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.

8. **Fan/modul uchun mas'ullar:**

J.A.Shodmonov – SamDU KF, “Raqamli texnologiyalar va iqtisodiyot” kafedrasi assistenti.

9. **Taqrizchilar:**

Sh.Daliyev – SamDU KF, “Raqamli texnologiyalar va iqtisodiyot” kafedrasi dotsenti.(ichki)

F. Nazarov – SamDU, “Axborot texnologiyalari” kafedrasi mudiri, PhD.(tashqi)